

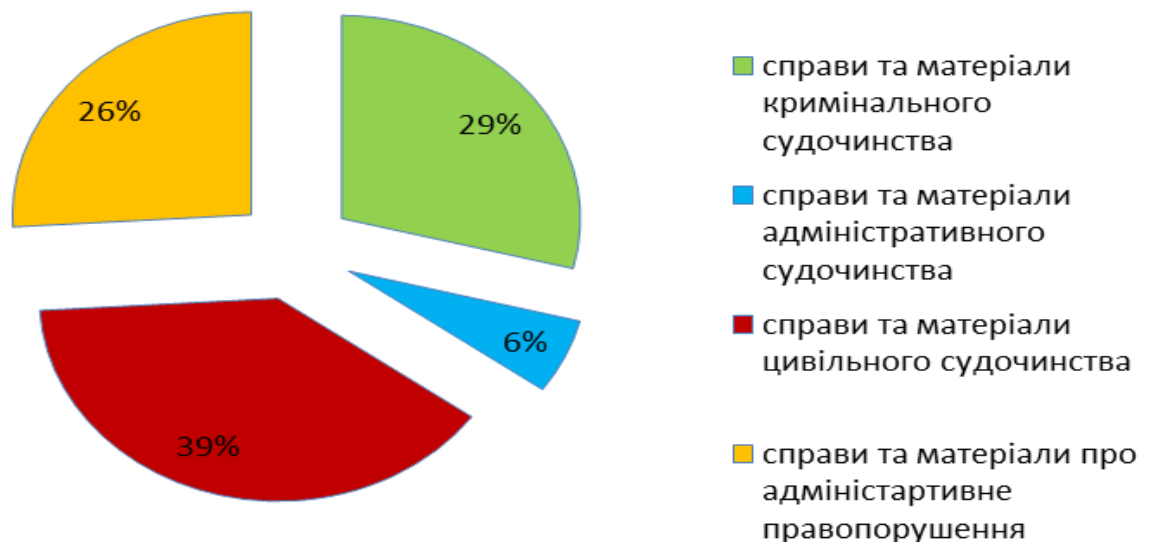
ОГЛЯД СТАНУ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ МІСЦЕВИМИ ЗАГАЛЬНИМИ СУДАМИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА I півріччя 2017 РОКУ

У Вінницькій області функціонує 29 місцевих загальних судів, місцеві адміністративний та господарський суди, Апеляційний суд Вінницької області та Вінницький апеляційний адміністративний суд.

В місцевих загальних судах Вінницької області станом на 30 червня 2017 року штатна чисельність становить 183 судді.

Структура справ та матеріалів, що надходять до місцевих загальних судів у поточному звітному періоді, виглядає наступним чином:

Структура справ і матеріалів, що надійшли до місцевих загальних судів у I півріччі 2017 року

Загальна кількість справ та матеріалів, що надійшли до місцевих загальних судів Вінницької області у I півріччі 2016 та I півріччі 2017 року, виглядає наступним чином:

Надходження справ і матеріалів до місцевих загальних судів

Середньомісячне надходження справ на одного суддю місцевого загального суду в порівнянні з попереднім періодом зменшилося на 2,71% і становить 49,61 справ та матеріалів (у I півріччі 2016 року – 50,99).

З найбільшим навантаженням у звітному періоді працювали судді (за кількістю справ та матеріалів):

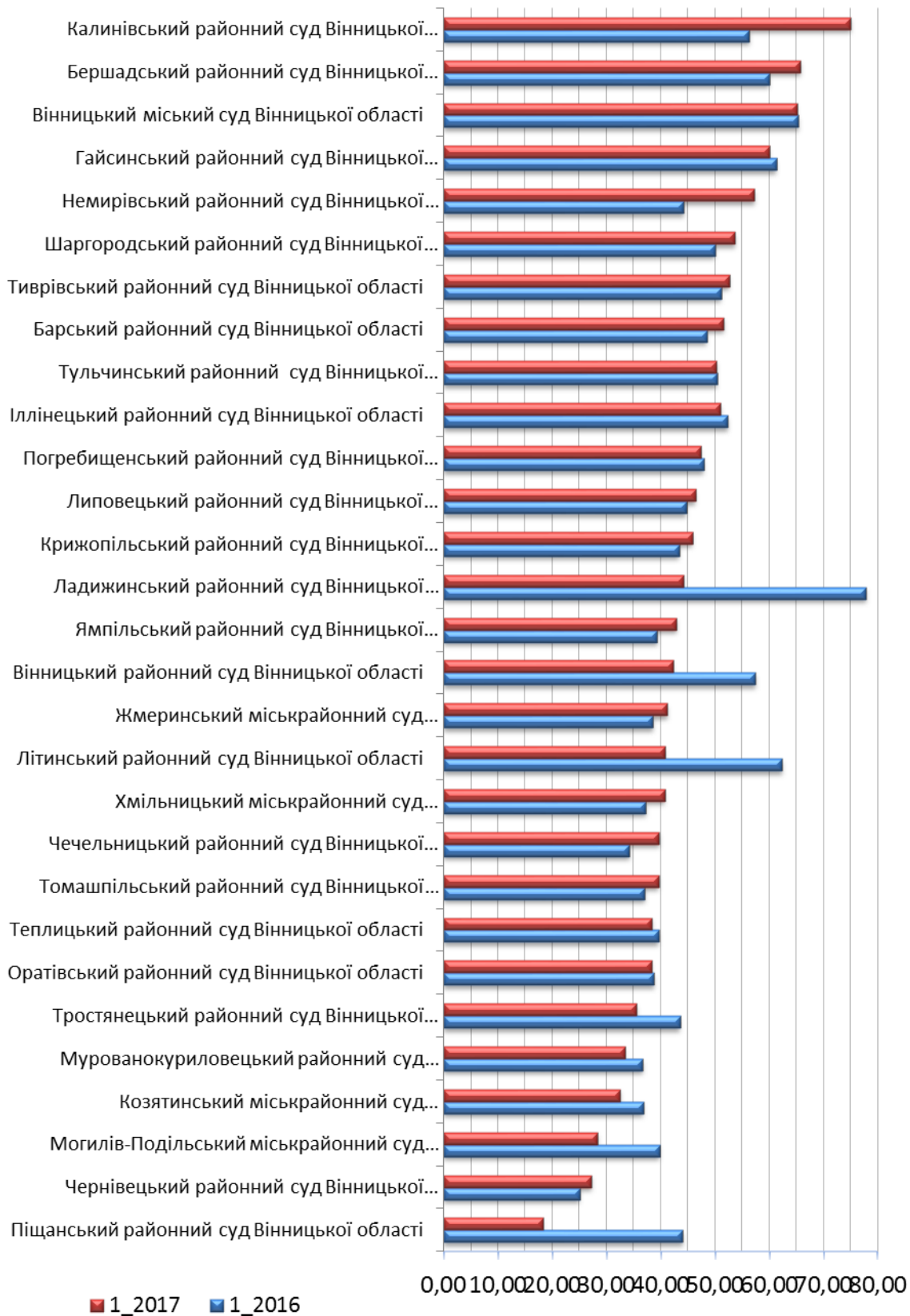
- Калинівського районного суду – 75,00;
- Бершадського районного суду – 65,76;
- Вінницького міського суду – 65,08;
- Гайсинського районного суду – 61,42.

Найменше середньомісячне надходження справ та матеріалів на суддю (за кількістю справ та матеріалів) спостерігається у:

- Піщанському районному суді – 18,27;
- Чернівецькому районному суді – 27,27;
- Могилів-Подільському міськрайонному суді – 28,32.

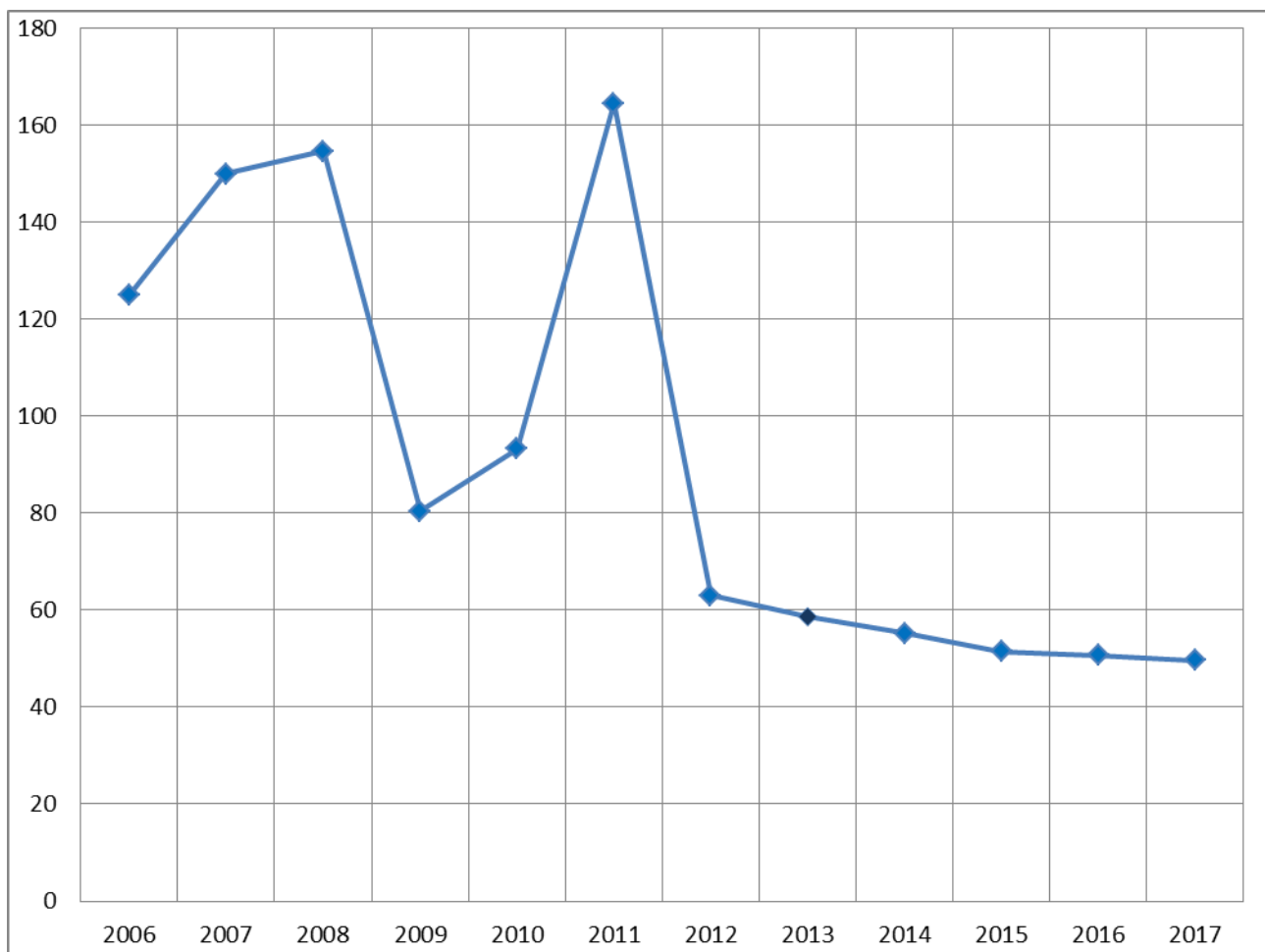
Порівняльний аналіз показників середньомісячного надходження справ та матеріалів на одного суддю наведений у таблиці:

Середньомісячне надходження справ і матеріалів на одного суддю місцевого загального суду

Зменшилось надходження справ та матеріалів цивільного судочинства – на 5,32%, надходження справ і матеріалів кримінального судочинства – на 7,10%.

**Коливання показника середньомісячного надходження справ та матеріалів на одного суддю місцевого загального суду Вінницької області
(з 2005 по I півріччя 2017 року)**

КРИМІНАЛЬНЕ СУДОЧИНСТВО

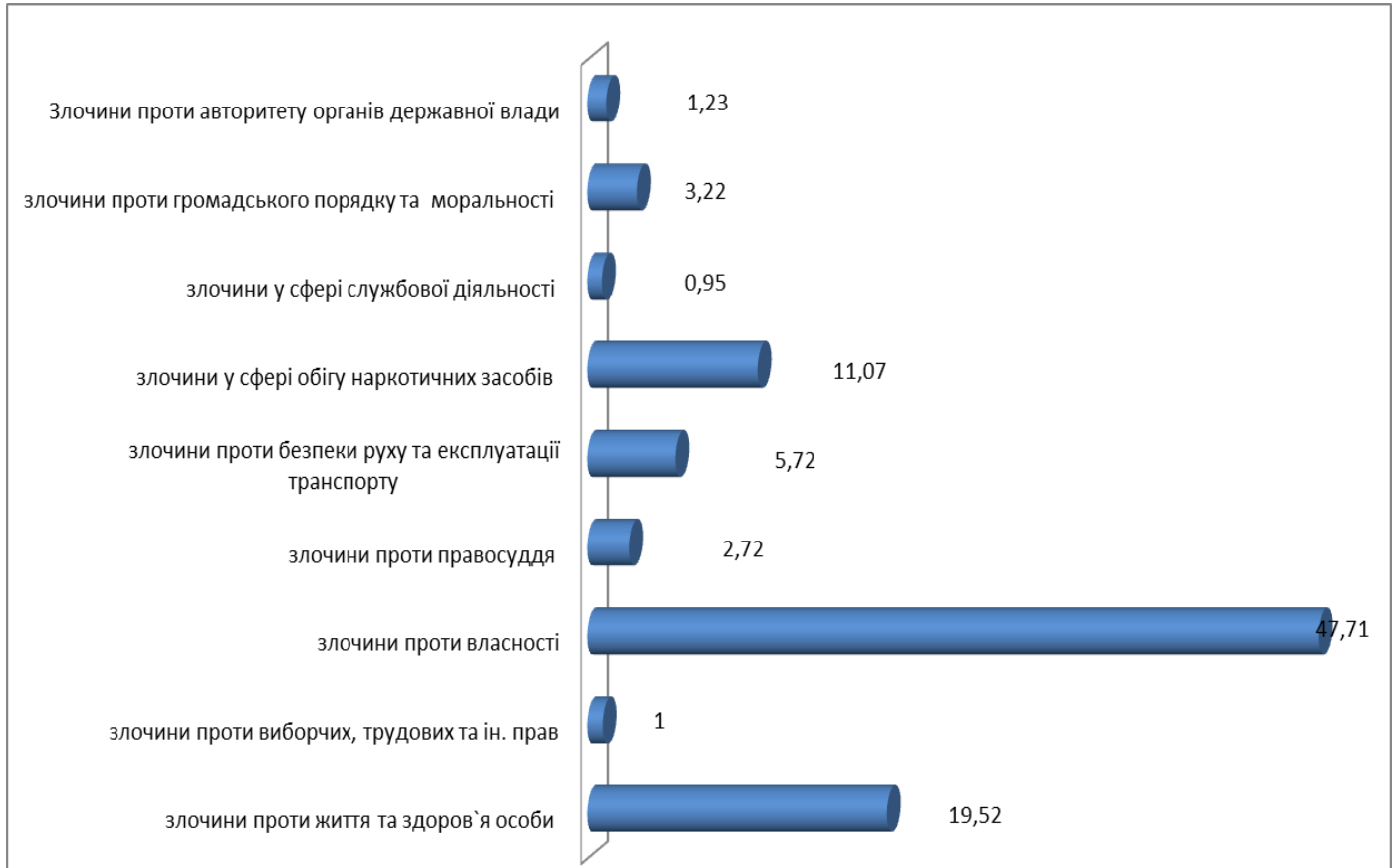
У I півріччі 2017 року в провадженні місцевих загальних судів Вінницької області знаходилось 4456 кримінальних справ, даний показник збільшився на 18,57% порівняно з I півріччям 2016 року (3758 справ).

Впродовж звітного періоду місцевими судами закінчено провадженням у 2203 кримінальних справах, що становить 49,11% від справ, що перебували в провадженні, з яких 1637 розглянуто з постановленням вироку.

Найбільшу кількість розглянутих місцевими судами кримінальних справ становлять справи про злочини проти власності – 1051 (47,71%) справа, злочини проти життя та здоров'я особи – 430 (19,52%) справ, злочини у сфері обігу наркотичних засобів – 216 (9,80%) справ.

Питома вага вищевказаних категорій кримінальних справ проілюстрована у діаграмі:

Розглянуто кримінальних справ за категоріями у I півріччі 2017 року

На кінець звітнього періоду залишились нерозглянутими 2253 кримінальних справи (50,60%). У I півріччі 2016 року залишок нерозглянутих справ становив 1475 справ, що свідчить про незначне погіршення оперативності розгляду справ у поточному звітньому періоді.

Значною перешкодою оперативності розгляду кримінальних справ є неявка в судове засідання учасників процесу. В більшості випадків розгляд справи було відкладено у зв'язку з неявкою підсудного, обвинуваченого – 19,93%, у зв'язку з неявкою свідків та потерпілих – 15,14%; (від кількості усіх фактів відкладення розгляду справи). Слід зауважити, що нерідко справи відкладалися у зв'язку з неявкою захисника – 4,34%.

З метою забезпечення своєчасного розгляду кримінальних справ суддями було винесено 419 постанов про привід обвинуваченого, підсудного та 294 постанови про привід свідків та потерпілих.

Впродовж звітнього періоду до місцевих загальних судів області надійшло 10069 клопотання слідчого, прокурора та інших осіб під час досудового розслідування, що на 25,17% більше ніж за аналогічний період 2016 року (8044 клопотань). На 2,49% збільшилось надходження скарг на дії, рішення чи бездіяльність слідчого, прокурора та інших осіб під час досудового розслідування (I півріччя 2017 року – 784 скарги, I півріччя 2015 року – 804 скарги). 11249 клопотань розглянуто слідчими суддями у звітньому періоді, у т.ч. задоволено 9180 клопотань (81,67%). Розглянуто судами 784 скарги на дії, рішення чи бездіяльність слідчого, прокурора та інших осіб під час досудового розслідування, у т.ч. задоволено 363 скарги, що становить 46,30%.

Найбільша кількість клопотань, що надійшли у звітньому періоді до місцевих загальних судів області, це клопотання: про тимчасовий доступ до речей та документів – 4979 (44,26%), про проведення обшуку житла чи іншого володіння особи – 1739 (15,46%), арешт майна – 1477 (13,13%).

Із 687 клопотань щодо застосування запобіжних заходів, що перебували у провадження місцевих загальних судів: в 511 (74,38%) вирішувалось питання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, домашній арешт – 102 (14,85%), 55 – особисте зобов'язання. Із перерахованих клопотань 486 (70,74%) було задоволено слідчими суддями, тоді як за аналогічний звітний період 2016 року - 63,22% клопотань про застосування запобіжних заходів було задоволено слідчими суддями.

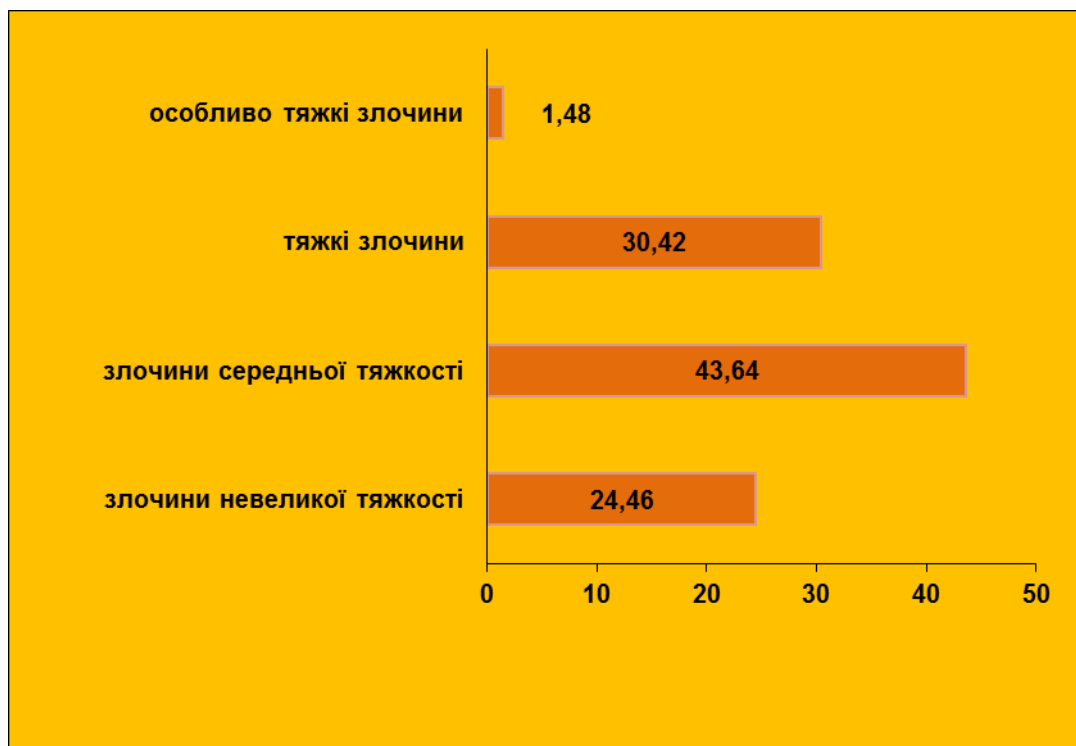
За поданнями та клопотаннями в порядку виконання судового рішення в провадженні судів знаходилося 2179 матеріалів, даний показник збільшився порівняно із I півріччям 2016 року на 38,44% - 5669 матеріалів. 1970 клопотань розглянуто у звітньому періоді, у т.ч. задоволено 1503, що становить 68,98% усіх розглянутих судами подань та клопотань.

Подання та клопотання в порядку виконання судових рішень у кримінальних справах, що знаходилися в провадженні місцевих судів, здебільшого стосуються звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням іспитового строку – 752 (34,51%); зарахування судом строку попереднього ув'язнення у разі засудження до

позбавлення волі в межах того самого кримінального провадження, у межах якого до особи було застосовано попереднє ув'язнення за два дні позбавлення волі, що обліковано в рядку інші – 404 (18,54%); про встановлення або припинення адміністративного нагляду – 374 (17,16%); умовно-дострокове звільнення від відбування покарання – 470 (8,29%), про направлення звільненого від покарання з випробуванням для відбування покарання, призначеного вироком – 102 (4,68%); застосування амністії – 19 (0,87%), даний показник зменшився на 42,22% - 45 клопотань у I півріччі 2017 року.

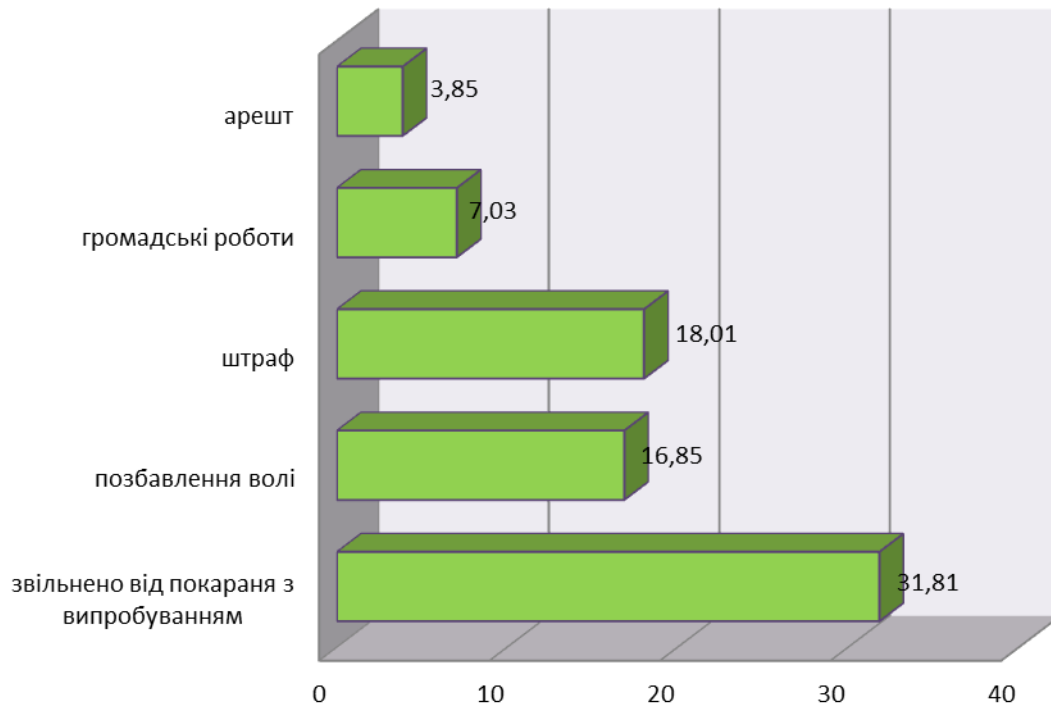
За вироками місцевих загальних судів, що набрали законної сили у звітному періоді, засуджено 1778 осіб. Звільнено від відбування покарання з випробуванням 710 осіб, що становить 39,93% від числа усіх засуджених.

За тяжкістю скоєних злочинів, за якими було засуджено осіб, вироки відносно яких набрали законної сили у звітному періоді, класифікуються наступним чином:

До позбавлення волі на певний строк засуджено 376 осіб (16,85%), обмеження волі застосовано до 20 осіб (0,99%), із призначенням покарання у вигляді штрафу засуджено 402 особи (18,01%). Призначені місцевими загальними судами міри покарання наведені в наступній діаграмі:

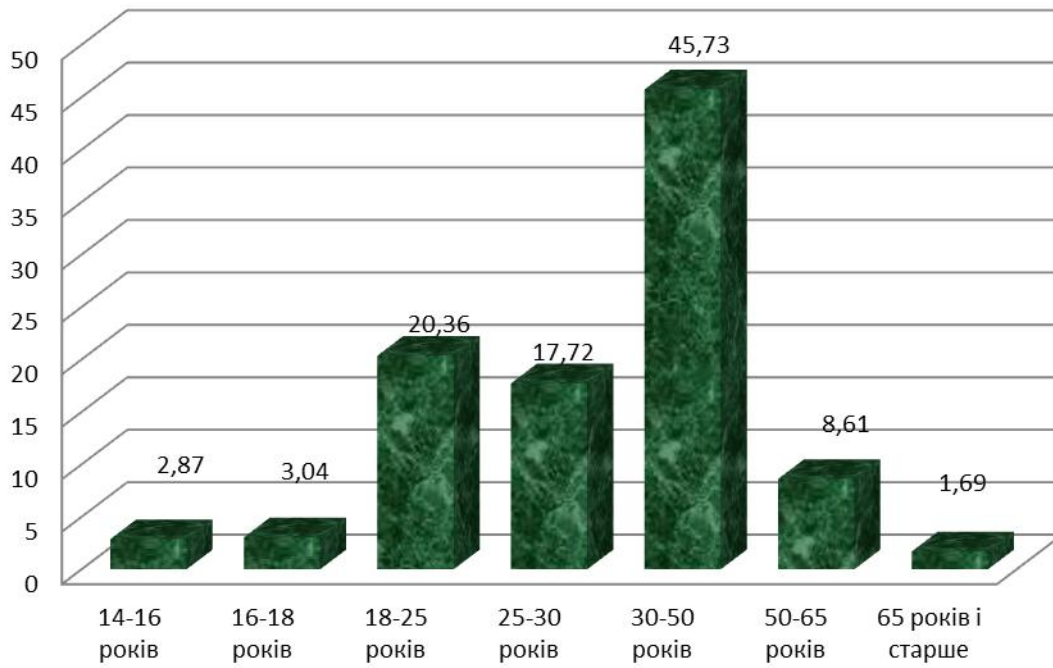
Основні покарання у I півріччі 2017 року

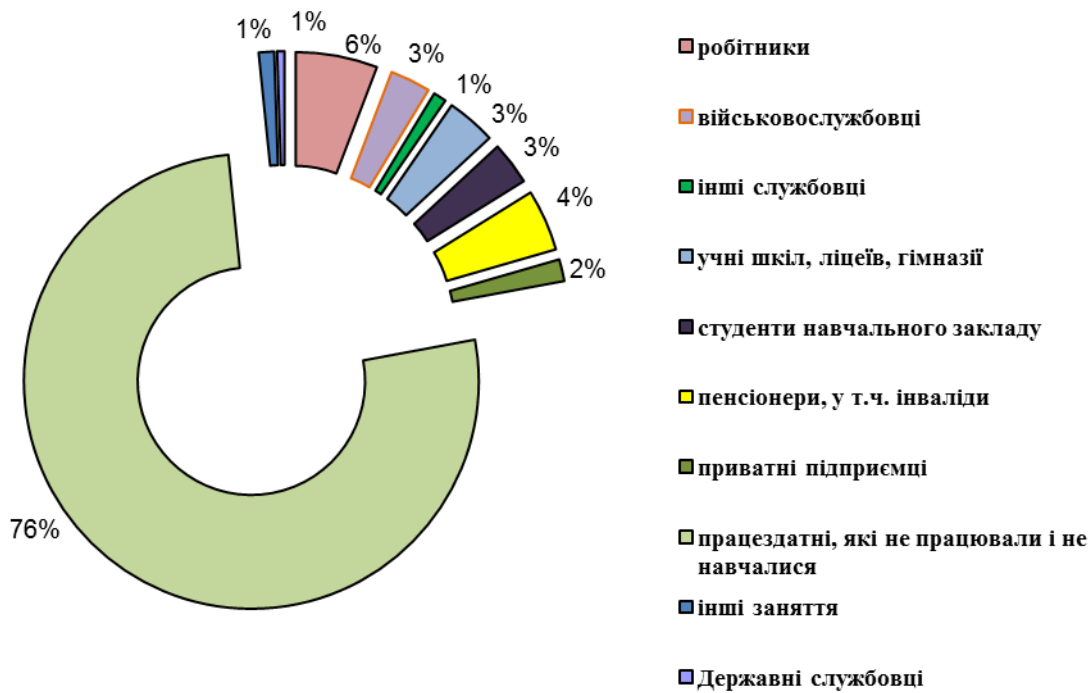
Із загальної кількості засуджених осіб, яких звільнено від покарання з випробуванням, відсоток засуджених за скоєння тяжких злочинів і злочинів середньої тяжкості становить 50,85% та 44,93% відповідно.

Із числа засуджених до позбавлення волі, за скоєння особливо тяжких злочинів засуджено 21 (5,59%) особу, за тяжкі злочини – 243 (64,63%) особи, за злочини середньої тяжкості – 110 (29,26%) осіб.

Вікові групи засуджених осіб виглядають наступним чином:

За заняттями на час вчинення злочину засуджені класифікуються

Як видно з наведеної діаграми, як і раніше, засуджені на час вчинення злочину, в переважній більшості, були працездатними особами, які не працювали і не навчалися.

АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО

У I півріччі 2017 року на розгляд до місцевих загальних судів Вінницької області надійшло 1620 адміністративних позовів, враховуючи залишок позовних заяв на початок звітнього періоду, відкрито провадження у 1400 адміністративних справах, що на 44,57 % більше ніж у I півріччі 2016 року. Усього в провадженні місцевих загальних судів області перебувало 1951 справа, що на 47,51% більше порівняно із I півріччям 2016 року – 1024 справи.

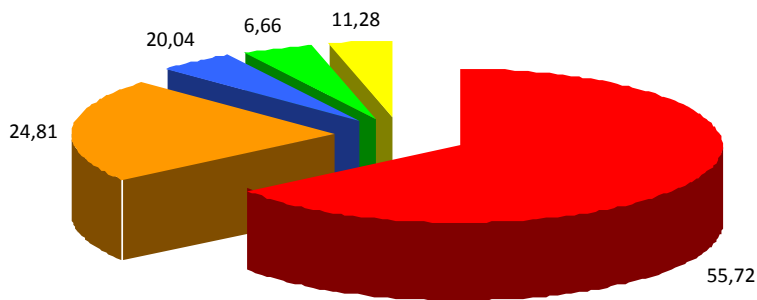
Найбільший відсоток справ, що перебували в провадженні, становлять справи зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та спорів у сфері публічної житлової політики – 41,11 %, із них 54,99 % становлять справи соціальних послуг ; 41,77 % щодо управління, нагляду та інших владних управлінських функцій (призначення, перерахунку та здійснення страхових виплат) у сфері відповідних видів загальнообов'язкового державного соціального страхування, а саме - загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, у тому числі пенсійного страхування осіб, звільнених з публічної служби (військової служби); справи із соціального захисту; соціального захисту та зайнятості інвалідів

Найбільше справ перебувало в провадженні Вінницького міського суду Вінницької області – 537, Гайсинського районного суду Вінницької області - 196, Козятинського міськрайонного суду Вінницької області – 122, Бершадського та Калинівського районного суду Вінницької області – по 84 справи.

У I півріччі 2017 року було повернуто 8,72 % від загальної кількості подань, клопотань, заяв, що перебували на розгляді в місцевих загальних судах Вінницької області. Це на 3,98 % менше ніж у I півріччі 2016 року.

Структура адміністративних справ, що знаходились на розгляді місцевих судів у звітному періоді, за категоріями має наступний вигляд.

Структура адміністративних справ у I півріччі 2017 року зі спорів з приводу:

- реалізації публічної політики у сферах зайнятості населення та соціального захисту громадян
- управління, нагляду та інших владних управлінських функцій
- забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України
- забезпечення сталого розвитку населених пунктів
- забезпечення реалізації конституційних прав особи

За звітний період закінчено провадження у 1607 справах – 82,37% від загальної кількості справ, що перебували в провадженні, із них із прийняттям постанови 1372 справи (85,38%) в тому числі із задоволенням позову 944 справи (68,80%).

Найбільшу кількість справ розглянуто Вінницьким міським судом Вінницької області – 739 (45,99%), Гайсинським районним судом Вінницької області – 175 (10,89%), Козятинським міськрайонним судом Вінницької області – 99 (6,16%), від загальної кількості справ, що розглянуто в регіоні.

Більшість справ було розглянуто із фіксуванням судового процесу технічними засобами - 754 справи, що становить 46,92% від загальної кількості закінчених провадженням справ, в порядку письмового провадження розглянуто 540 справ (33,60%), в порядку скороченого провадження – 285 справ (17,73%).

Залишились нерозглянутими на кінець звітного періоду – 344 справи, що становить 17,63% від загальної кількості справ, що перебували в провадженні.

У I півріччі 2017 року в місцевих загальних судах Вінницької області перебувало на розгляді 1777 справ та матеріалів адміністративного судочинства, із них позовних заяв, подань – 1690; заяв, клопотань, подань – 80 (із них в порядку виконання судових рішень – 67 (83,75 %)); заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами – 7.

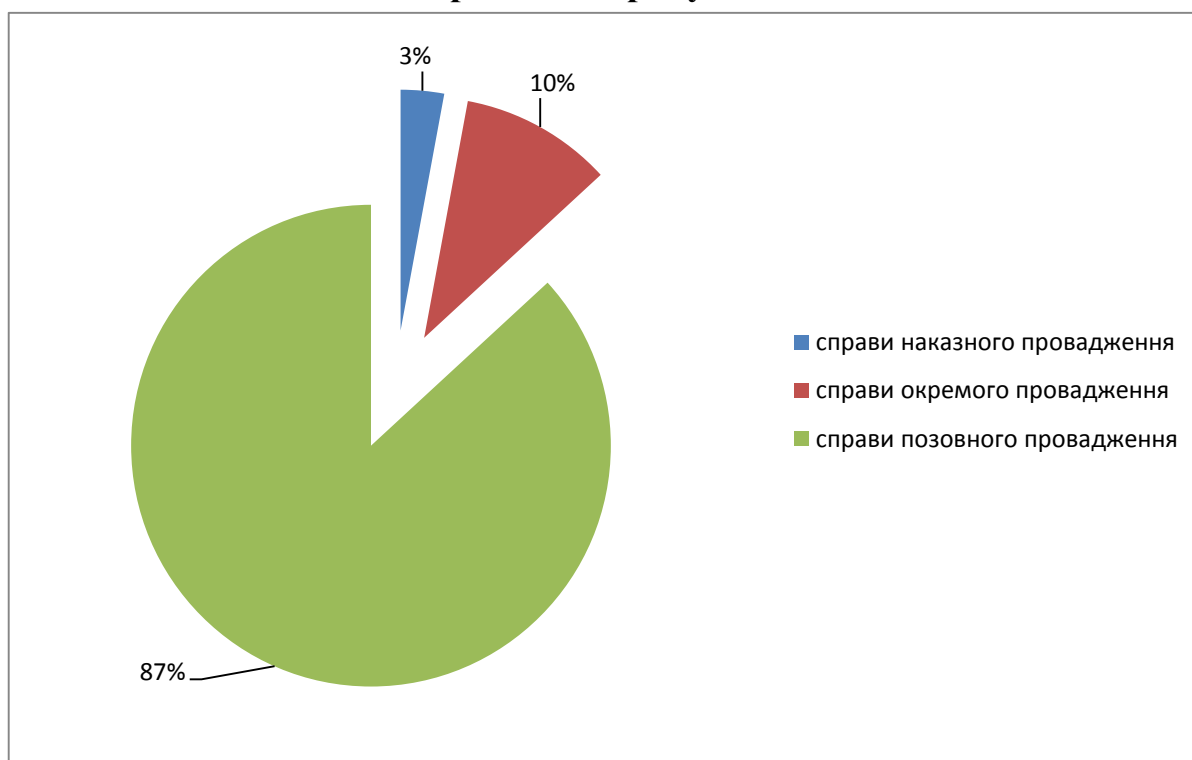
Найбільше заяв клопотань, подань про перегляд судових рішень в адміністративних справах за нововиявленими обставинами перебувало на розгляді Вінницького міського суду Вінницької області - 4 (57,14%), Піщанського районного суду Вінницької області 2 (28,57 %), Мурованопуриловецький районний суд – 1 (14,29%).

ЦИВІЛЬНЕ СУДОЧИНСТВО

Впродовж I півріччя 2017 року у провадженні місцевих загальних судів Вінницької області перебувало 20474 справ, що розглядалися в порядку цивільного судочинства. Цей показник збільшився на 7,3%, порівняно з аналогічним звітним періодом 2016 року.

Загальну кількість справ наказного, окремого, та позовного провадження, що перебували на розгляді місцевих загальних судів Вінницької області, відображено в діаграмі:

Структура справ та матеріалів, що надійшли до місцевих загальних судів у I півріччі 2017 року:

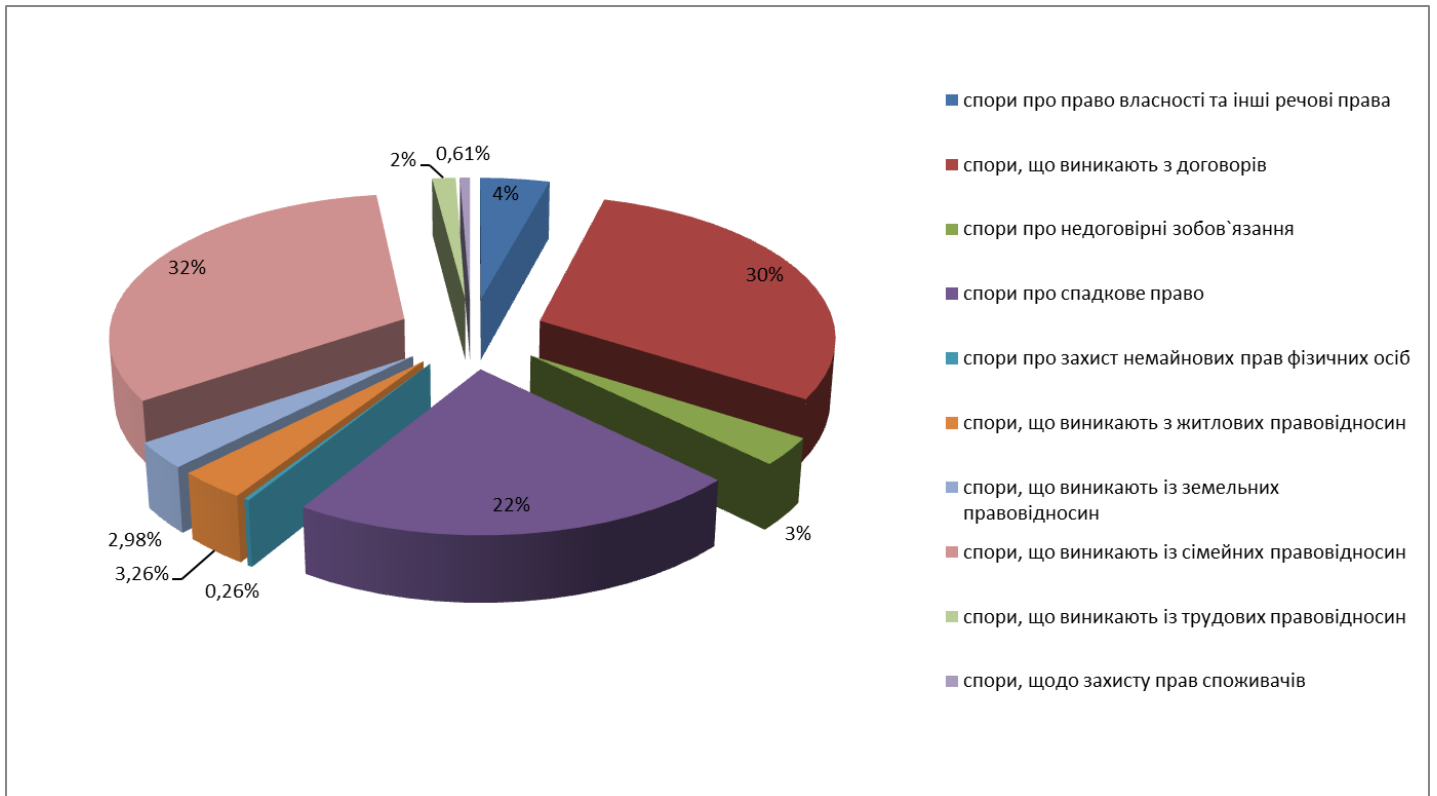

Найбільшу кількість справ позовного провадження, що перебували на розгляді місцевих загальних судів, як і в попередньому звітному періоді становлять справи, що виникають з сімейних правовідносин (32,7%), спори що виникають із договорів (29,44%), спори про спадкове право (21,56%).

Серед справ окремого провадження, як і за попередні роки, найбільшу кількість становлять справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення (69,16%).

Структура цивільних справ позовного та окремого провадження, що знаходились на розгляді місцевих загальних судів у звітному періоді, за категоріями відображено в наступних діаграмах:

Структура цивільних справ позовного провадження у I півріччі 2017 року:

Структура цивільних справ окремого провадження у I півріччі 2017 року

Впродовж звітного періоду місцевими загальними судами Вінницької області розглянуто 14869 справ у порядку цивільного судочинства (враховуючи справи наказного провадження), що на 4,96% більше ніж у I півріччі 2016 року (14131 справа). Продовжується тенденція до зменшення надходження справ наказного провадження –

589 розглянута заява, що на 13,51% менше порівняно з I півріччям 2016 року (681 розглянута заява), і на 50% - порівняно з I півріччям 2015 року (1177 заяв).

З порушенням строків, встановлених ЦПК України, розглянуто 412 справ, що становить 2,07% від загальної кількості розглянутих справ. Найбільшим такий показник є в Тиврівському районному суді Вінницької області (47,82%), Теплицькому районному суді Вінницької області (16,02%), Хмільницькому міськрайонному (13,35%), Липовецькому районному суді Вінницької області (11,41%).

Залишились нерозглянутими на кінець звітної періоду 5596 справ, що становить 28,15% усіх справ, що знаходилися в провадженні у I півріччі 2017 року, даний показник, в порівнянні з I півріччям 2016 року, суттєво не змінився. Найбільшу кількість нерозглянутих справ становлять спори, що виникають із договорів – 1888 (із них 1299 - спори, що виникають із договорів позики, кредиту, банківського вкладу), спори, що виникають із сімейних правовідносин – 1351.

Найбільша питома вага нерозглянутих цивільних справ на кінець звітної періоду у Вінницькому міському суді Вінницької області (24,52%); Вінницькому районному суді Вінницької області (7,33%) та Жмеринському міськрайонному суді Вінницької області (5,22%).

Згідно даних про роботу місцевих загальних судів, якість розгляду цивільних справ суттєво не змінилась. За звітний період скасовано і змінено в апеляційному порядку 624 рішень місцевих загальних судів або 4,98 % (у I півріччі 2016 року – 415 (3,51%) від загального числа судових рішень, ухвалених в першій інстанції. Найбільший відсоток скасованих та змінених рішень Вінницький міський суд Вінницької області (37,66%), Вінницький районний суд Вінницької області (6,57%), Липовецький районний суд Вінницької області (4,01%).

РОЗГЛЯД СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Впродовж звітного періоду на розгляді місцевих загальних судів перебувало 15744 справи про адміністративні правопорушення.

Для належного оформлення органам, що склали протоколи, повернуто 2174 протокола (I півріччя 2016 рік – 1535), що становить 13,81 % від усіх справ, що перебували на розгляді.

У звітному періоді розглянуто 11427 справ, залишок нерозглянутих справ на кінець звітного періоду складає –1768.

Винесено постанови про накладення адміністративного стягнення стосовно 8291 особи (72,56% від числа розглянутих). За своєю структурою види стягнень розподіляються таким чином:

штрафи становлять 69,33% від загальної кількості призначених стягнень;
громадські роботи – 19,97%;
адміністративний арешт – 5,87%;
попередження – 3,17%;
позбавлення спеціального права – 0,47%;
конфіскація предмета, грошей (основне стягнення) – 0,59 %.

Дана структура наведена в діаграмі:

Згідно з ч. 6 ст. 41 Конституції України конфіскація майна може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, встановлених законом. Відповідно до цієї норми, справи про адміністративні правопорушення, за вчинення яких законом передбачено конфіскацію предмета, що став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, розглядаються лише судами. Усього впродовж звітного періоду стягнення (додаткове) у вигляді конфіскації предмета, що став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, застосовано до 180 правопорушників.

Сума накладеного місцевими судами штрафу становить 202 млн. 215 тис. 486 грн., у тому числі добровільно сплачено 4 млн. 394 тис. 319 грн. (2,17%).

У звітному періоді вилучено 9 одиниць вогнепальної зброї, 14 бойових припасів, 67,7 гр. наркотичних засобів.

ПОКАЗНИКИ СПЛАТИ СУДОВОГО ЗБОРУ

Впродовж звітного періоду на розгляді місцевих загальних судів Вінницької області перебувало 25700 заяв (скарг), судових рішень, у яких справляється судовий збір, що на 5,82 % менше ніж в I півріччі 2016 року.

Розрахункова сума судового збору за звітний період становить 18 млн. 768 тис. 145 грн. – це на 10,48 % більше ніж в I півріччі 2016 року, що зумовлено збільшенням розміру ставки судового збору в 2017 році.

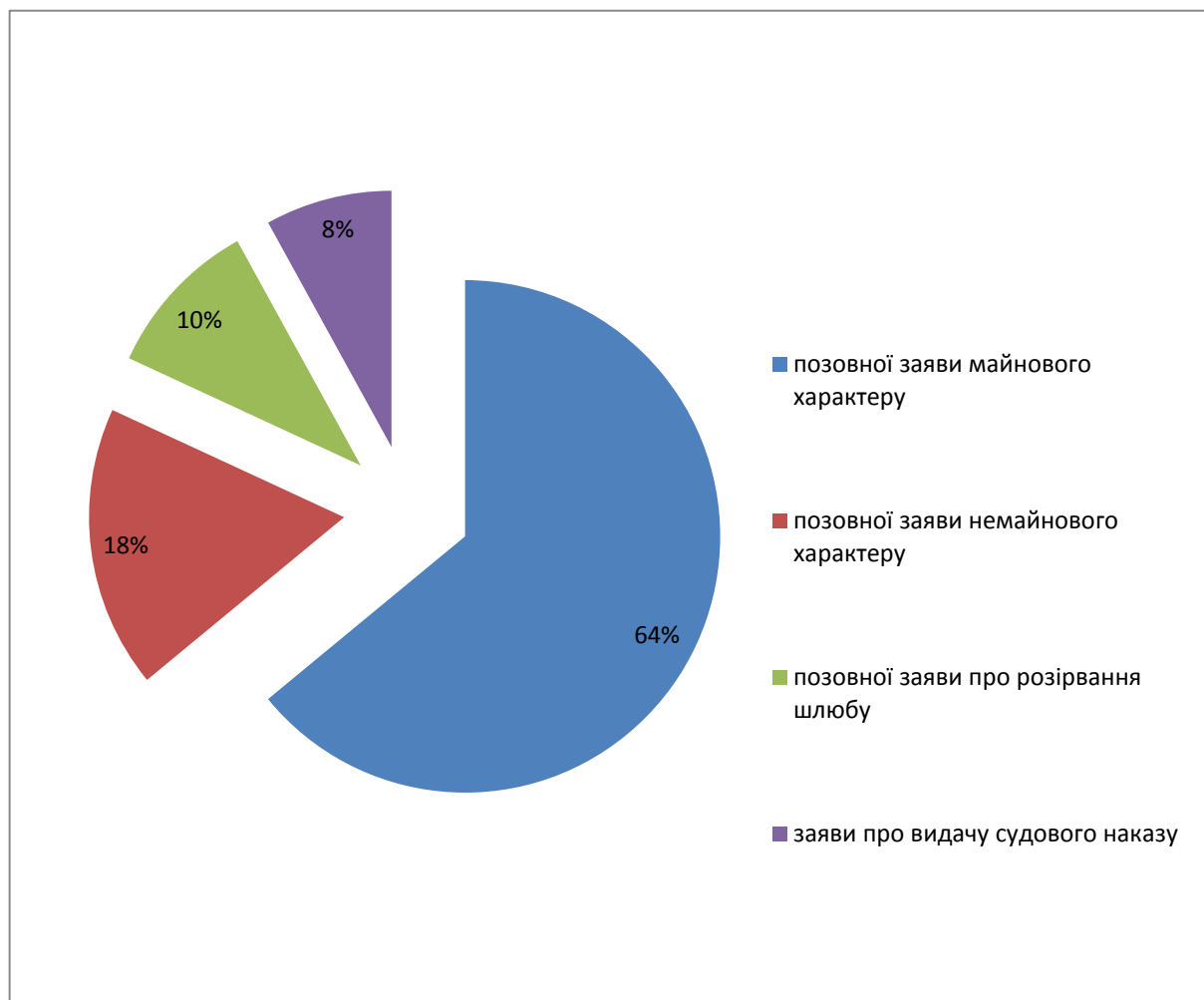
Сума фактично сплаченого судового збору становить 15 млн. 104 тис. 417 грн., що на 15,52% більше ніж в I півріччі 2016 року, присуджено до стягнення судового збору за рішеннями судів в Державний бюджет України – 2 млн. 754 тис. 965 грн.

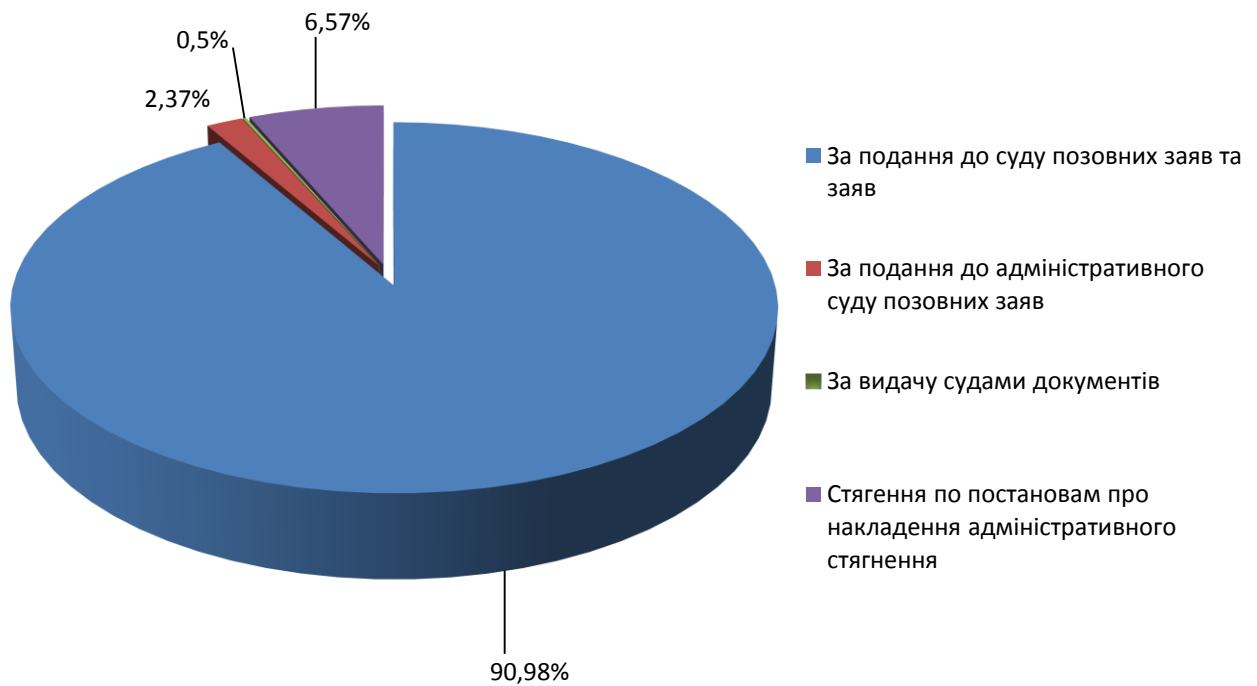
Сума фактично сплаченого судового збору при зверненні до суду наведена в діаграмі:

Сума фактично сплаченого судового збору при зверненні до суду

Сума фактично сплаченого судового збору за подання до суду позовних заяв та заяв відображена в діаграмі:

Сума фактично сплаченого судового збору за подання до суду позовних заяв та заяв

Згідно ст.ст. 5 та 8 Закону України «Про судовий збір» суд може зменшити розмір судового збору або звільнити від його сплати. У I півріччі 2017 року позивачами було подано 3322 заяв (скарг), при подачі яких застосовуються пільги щодо сплати судового збору, що на 20,93% більше ніж у I півріччі 2016 року. Розрахункова сума по даним заявам становить 2 млн. 435 тис. 382 грн. Найбільшу кількість позовних заяв, де застосовано вказану норму закону було подано у справах про стягнення аліментів – 1691, учасники бойових дій, Герої України - у справах, пов'язаних з порушенням їхніх прав – 521, інваліди I та II груп, законні представники дітей-інвалідів і недієздатних інвалідів – 382.

ВИСНОВКИ

Проведений аналіз даних щодо здійснення судочинства місцевими загальними судами Вінницької області свідчить про те, що впродовж звітного періоду відзначалося незначне збільшення надходження справ та матеріалів кримінального судочинства, а також зменшення справ адміністративного, цивільного судочинства та справ та матеріалів про адміністративні правопорушення.

Впродовж звітного періоду загальна кількість справ та матеріалів, що надійшли до місцевих загальних судів, зменшилася на 2,79%, у порівнянні з аналогічним звітним періодом 2016 року. Разом з тим, надходження усіх справ та кримінальних проваджень зменшилося на 7,10 %.

Середньомісячне навантаження на штатну чисельність суддів зменшилося на 2,71%, у порівнянні з аналогічним періодом 2016 року. Однак, враховуючи кількість вакантних посад суддів (станом на 30 червня 2017 року - 52 посади) та суддів, у яких закінчились повноваження та не вирішено питання про обрання безстроково – 26 судді, фактичне навантаження на працюючих суддів збільшилось.

Варто зазначити, що динаміка середньомісячного надходження усіх справ та матеріалів у I півріччі 2017 року є нерівномірною. Так, навантаження на суддів 14 місцевих загальних судів області збільшилось від 33,1 % на суддів Калинівського районного суду до 2,9% на суддів Тиврівського районного суду. У 15 місцевих загальних судах навантаження зменшилося від -58,5% на суддів Піщанського районного суду до -0,2% на суддів Тульчинський районного суду.

**Провідний спеціаліст сектору
організаційного забезпечення
діяльності судів та судової статистики**

О.С. Пінська